

L'ESCUMA DE LES LLETRES

LLUÍS A. BAULENAS

Bicentenari de Dickens i lluita contra el frau

PIRATES A L'ABORDATGE

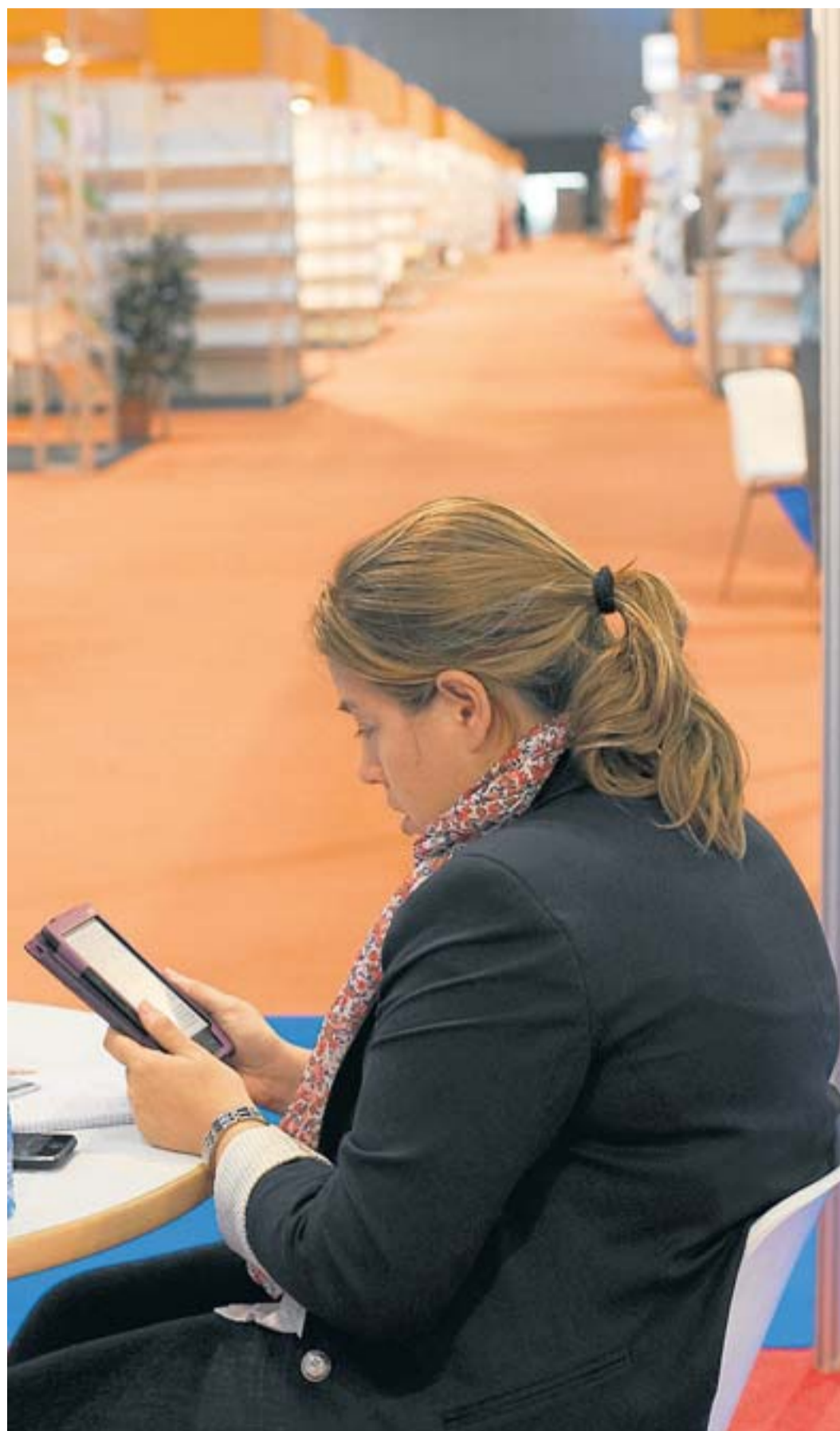
Molts escriptors assisteixen amb un punt d'atabalament a la velocitat turbo de creuer que s'ha instal·lat al món editorial pel que fa a la digitalització. Ja no n'hi ha prou accedint a les xarxes socials per tenir presència i visibilitat. Ara també cal preocupar-se per la qüestió de la pirateria. A poc a poc, el llibre s'acosta a la situació viscuda per la indústria discogràfica. La facturació de llibres ha patit un descens d'un 20% en dos anys. Els editors tornen a reclamar una actitud més ferma contra la pirateria. Ja existeixen portals digitals d'intercanvi d'arxius literaris exactament iguals que els d'intercanvi de pel·lícules. Fins i tot n'hi ha de dedicats a la literatura catalana, cosa que no passa amb les pel·lícules (ho sento, pirates nostrats del setè art!). N'hi ha un, que no direm quin és, on el líder de descàrregues gratis és *Jo confesso*. Anys enrere, presidir el rànquing de llibres robats donava un punt de prestigi. Ara el donarà presidir el de llibres piratjats. En qualsevol cas, segons el Gremi d'Editors de Catalunya, l'hàbit de descarregar-se llibres gratis de la xarxa (tot i que encara és minoritari) ja està provocant pèrdues econòmiques milionàries al sector. Els editors, doncs, tenen feina a enfrontar-se al fenomen. I pel que sembla, ho fan amb els mateixos tics amb què les editores discogràfiques van respondre en el seu moment. És a dir, volen tancar en una capseta allò que ja no es podrà tancar mai més. Però, i els autors? Què hi fan -hi fem- mentrestant?

ESCRITORS DE GIRA?

Recordem que els cantants i els seus representants van trobar una solució a la caiguda brutal de vendes de DVD fent reviscolar els concerts. El producte ja no basava el seu guany en l'èxit de vendes sinó en els ingressos per taquilla. A casa nostra, els poetes ja fa temps que van pel món recitant les seves composicions. Abans de la crisi i del pirateig, a causa de la presència pública complicada via editorial, van fer el salt al món de l'entreteniment. Per què no els narradors? La diferència és gran. El pirateig es troba encara a les beceroles. Però hi és. I augmentarà. Caldrà canviar la mentalitat perquè la qüestió, tal com s'ha vist amb la música i les pel·lícules, és imparabile. Cal trobar la manera que el creador pugui continuar creant i alhora es pugui guanyar la vida. Som-hi, doncs, nois i noies de la narració: si la Pan-

toja ha triomfat al Palau de la Música, per què no, els narradors? L'escenari espera!

Els pirates, a l'abordatge del món del llibre. La pèrdua econòmica de les editorials repercuteix directament en la retribució dels escriptors. Charles Dickens ja ho va preveure i va ser pioner proposant-hi solucions

EL GREMI D'EDITORS DE CATALUNYA HA ALERTAT DE LA PIRATERIA DIGITAL CREIXENT, QUE JA COMPORTA PÈRDUES MILIONÀRIES AL SECTOR. MANOLO GARCÍA

toja ha triomfat al Palau de la Música, per què no, els narradors? L'escenari espera!

EL LLIBRE QUE SE'N VA

El llibre que se'n va també és el de l'autor que se'n va. Enguany s'està celebrant el segon centenari del naixement de Charles Dickens (1812-1870). A casa nostra cal esmentar Bromera i l'Editorial Base, que han publicat noves versions de la *Cançó de nadal*. Aquesta darrera editorial, a més, ha publicat l'assaig de David Aliaga Muñoz *Los fantasmas de Dickens*, un documentat i amè treball sobre la passió de l'anglès pel món sobrenatural. Doncs bé, si esmentem l'aniversari de Dickens és perquè, sens dubte, és el gran precursor de les actuacions públiques d'un novel·lista, tal com ho faria un artista de la cançó. L'any 1867 va anar-se'n als Estats Units a fer una *tournee* de lectures pels teatres. En va fer setanta-sis, amb un èxit de tal magnitud que, a part de compensar-li el problema amb els drets d'autor, li va permetre, precisament, lluitar contra les edicions pirates de la seva obra. Així, es va anunciar que Fields, Osgood & Co, una editorial de Boston que formava part dels patrocinadors de la gira, seria des d'aleshores el seu editor americà autoritzat. I com Lola Flores en el casament de la seva filla Lolita, davant el perill d'allau humana a l'església ("isi me queréis, irse!"), Dickens va fer una crida moral directa als seus lectors ("Si m'estimeu, compreu la versió oficial!"). No se'n va sortir gaire (Lola Flores, tampoc). El taüt de Charles Dickens va entrar a l'abadia de Westminster el 14 de juny del 1870. Tenia 58 anys. N'hi ha que van culpar la seva gira esgotadora de lectures pels Estats Units (havia durat prop d'any i mig) de l'accident vascular que el va dur a la mort. És possible. Tampoc no caldria arribar a aquest extrem. Però es fa palès que els nostres autors (incloent-hi qui signa) ens haurem d'espavilar. Dickens, empès per les dificultats financeres, va ser un precursor a l'hora de defensar els drets d'autor, però sobretot, va entendre que la seva carrera creativa implicava "diversificar" el seu producte (que era tant ell mateix com les seves creacions) i, tal com es diria avui, tenir una presència popular real i constant. Recordem que, a part d'oferir vetllades teatrals amb les seves lectures, va fundar el diari *Daily News*, va fer d'actor i va impartir múltiples conferències. A casa nostra tenim figures públiques que, per tarannà, categoria i sentit escènic, podrien fer-ho. I probablement, amb molt d'èxit. El llibre que se'n va és també el de l'autor que se'n va. ♦♦